

Motion till riksdagen 2007/08:K262

av Mats Pertoft (mp)

Valmonarkin i Sverige

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att återinföra valmonarkin i Sverige.

Motivering

Sverige har ända sedan rikets bildande varit en monarki. Detta styrelsesätt har även i dag en djup folklig förankring, även om kungens makt är ytterst begränsad och knappast kan sägas vara politisk. Samtidigt finns det en debatt om det otidsenliga med monarki och behovet av en mera demokratisk statsledning. Kravet på republik dyker upp med jämna mellanrum, även om ingen egentligen tar detta krav på särskilt stort allvar.

Emellertid finns det även uppenbara problem med vårt nuvarande system, t.ex. att grundlagen stadgar att kungen saknar religionsfrihet, att han inte kan åtalas om han skulle begå brottsliga handlingar samt att prinsar och prinsessor inte har rätt att gifta sig utan regeringens godkännande. Det är uppenbart att systemet borde reformeras.

Om vi vill reformera systemet, men ändå behålla den konstitutionella monarkin som har en djup förankring i Sveriges historia och folk, finns det ett tydligt alternativ: att avskaffa den arvsmonarki som Gustaf Vasa införde 1544 och återinföra den valmonarki som rådde innan dess. Med andra ord, att Sverige och svenska folket behåller sin kung eller drottning, men att vederbörande tillsätts genom allmänna val.

Före Gustaf Vasa valdes Sveriges kungar, och i förekommande fall drottningar, på riksmötena. Det borde inte finnas några hinder för att återgå till en sådan ordning, och att då Sveriges regent, man eller kvinna, väljs av antingen folket direkt i demokratiska val, eller av riksdagen. Ett sådant system skulle avskaffa de märkligheter som man utsätts för när man i dag föds in i kungafamiljen och därigenom varken åtnjuter religionsfrihet, inte får gifta sig med

Fel! Okänt namn på

vem man vill, uttala sig politiskt eller välja yrke. Jag är däremot övertygad om att om någon medlem av familjen Bernadotte skulle ställa upp i ett val till kung eller drottning skulle han eller hon vinna överlägset, och det vore ju utmärkt, eftersom det skulle spegla både folkets vilja och vederbörandes fria val av uppdrag.

Därför föreslår jag att riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening att tillsätta en utredning i syfte att återinföra valmonarkin i Sverige i enlighet med vad som anförs i motionen.

Stockholm den 2 oktober 2007

Mats Pertoft (mp)